

KW WOLNEJ POLSCE

CODZIENNE PISMO WOJSKA POLSKIEGO NA ŚRODKOWYM WSCHODZIE

Wydz. Inf. i Ośw. D-twa Armii Polskiej im. J. Piłsudskiego w Moskwie. M. D. Moskwa, 25. XI. 1942 r.
Dziś: Katarzyny. Jutro: Sylwestra.

BIULETYN RADIOWY - Nr 77.

OFENSYWA SOWIECKA ROZWIJA SIĘ

Londyn, 24. XI. Wojska sowieckie posuwają się szybko naprzód. Kleścze, w jakich znalazła się armia niemiecka na przedpolu Stalingradu, zaciśkają się coraz bardziej. W toku działań, przeprowadzonych w nocy z niedzieli na poniedziałek i w ciągu dnia poniedziałkowego Rosjanie zajęli m.in. na półn.-zachód od Stalingradu miasto Czerniczewskaja, o 170 km od Stalingradu w samym środku łuku Donu, Peresławowski i Pogodinskiej, na południe zaś miasta Aksaj i Tudnikowo, 100 km od Stalingradu. W samym Stalingradzie obrońcy miasta również przeszli do natarcia i wypierają Niemców zarówno z dzielnic fabrycznej, jak i z przedmieść południowych.

Dalsze sukcesy sowieckie

Londyn, 25. XI. W przemysłowej dzielnicy Stalingradu wojska sow. w dalszym ciągu idą naprzód i zajęły kilkadziesiąt domów i punktów umocnionych. Zginęło tu 900 Niemców. Na przedmieściach południowych oddziały ros. zajęły ważne wzgórza, rozbijając 5 batalionów piechoty. Na półn.-zach. od Stalingradu wojska sow. przeprowadzają w szybkim tempie manewr oskrzydłujący. Na jednym z odcinków otoczono 3 dywizje niemieckie. Po zaciętych walkach Niemcy skapitulowali, do niewoli dostał się szereg generałów i wyższych oficerów sztabu. Na innym odcinku w pościgu za uciekającym n-pliem Rosjanie wdarli się na lotnisko, z którego już samoloty niemieckie nie zdołały już wystartować. Zniszczono 25 samolotów, 17 zaś nadających się do użytku zdobyto. Również na południe od Stalingradu armia sowiecka rozwija pomyślne działania ofensywne, zadając n-plowi ciężkie straty.

Moskwa, 25. XI. godz. 7.00. Specjalny komunikat sowiecki podaje: Ofensywa pod Stalingradem trwa. Na północno-zachód od Stalingradu wojska sowieckie posunęły się znowu o 10 km, zajmując stację kolejową i miasto Surawikina. W łuku Donu Rosjanie uzyskali w terenie ok. 10 km, zajmując Zinowskaja, Kamyszynka, Trochostrowskaja, Sierocinskaja. Na połudn.-zach. od Kleckaja

wzięto do niewoli wielką liczbę jeńców. Na odcinku północnym oddziały rosyjskie po zajęciu szeregu miejscowości na brzegu Wołgi połączyły się z obrońcami miasta. Na połudn.-zach. od Stalingradu Rosjanie poszli naprzód o 15-20 km i zajęli miasto Sakowa. Liczba jeńców wzrosła w ciągu 6 dni ofensywy do 36.000. W ciągu ostatniej doby n-pl zostawił na polu bitwy 15.000 zabitych. Dotychczas zdobyto: 1.064 dział, 431 czołgów, 38 samolotów, 3.940 samochodów oraz wielką ilość innego sprzętu.

Prasa o porażce niemieckiej

Londyn, 25. XI. Prasa omawia obszerne położenie. Jakże wytworzyło się w wyniku ofensywy rosyjskiej pod Stalingradem. "Times" stwierdza, że sytuacja rozwinęła się wręcz odwrotnie, niż to zapowiedział Hitler w dniu 30 września: obecnie nie Rosjanom lecz Niemcom grozi pod Stalingradem zagłada. "Daily Express" wyraża pogląd, że Stalingrad jest już ocalony i Niemcy nie mają zupełnie możliwości zdobycia miasta. Specjalny korespondent Reutera podaje, że siły niemieckie na froncie stalingradzkim, oceniane na 300.000 ludzi, okrażone zostają przez trzy armie sowieckie; odcięci od swych głównych baz Niemcy znajdują się w fatalnej sytuacji na 45-milowym odcinku między Donem a Wołgą. D-two niemieckie zostało zaskoczone ofensywą sowiecką jeszcze bardziej niż w zeszłym roku pod Rostowem. Niektóre jednostki niemieckie zupełnie rozbito. Wg korespondenta Reutera Niemcy stoją obecnie w obliczu największej klęski na froncie wschodnim. Amerykański sprawozdawca radiowy mówi: "Jak dalece Niemcy nie spodziewali się uderzenia dowodzi fakt, że w przededniu ofensywy zrzucali z samolotów ulotki wzywające Stalingrad do poddania się. Ulotki te rozdawane są teraz przez żołnierzy sowieckich jeńcom niemieckim." Neutralne dzienniki szwedzkie oceniają rezultaty, osiągnięte przez Rosjan w pierwszych dniach ofensywy jako wręcz sensacyjne. Pisma podkreślają również krytyczną sytuację Niemców.

Goebbels musi...

Londyn, 25. XI. Niemcy nie mogą oczywiście ukryć wydarzeń na przedpolu Stalingradu. Komunikat niemiecki przyznaje, że Posłani "nie dbając o straty przekamali nasze stanowiska na połudn.-zachód od Stalingradu i w kierunku Donu". Propaganda niemiecka stara się zrzucić odpowiedzialność za porażkę na oddziały rumuńskie, podczas gdy wiadomo, że w walkach biorą udział głównie wojska niemieckie i one właśnie ponoszą olbrzymie straty. Inna rzecz - podkreśla londyński "Times" - że żołnierze wojsk wasalnych, którzy walczą za Hitlera wbrew interesom swych krajów, nie wykazują pewnością żadnego entuzjazmu bojowego. Jeden z korespondentów amerykańskich stwierdza, że stosunek liczby jeńców niemieckich do zabitych i rannych pozwala snuć daleko idące wnioski co do demoralizacji w szeregach armii Hitlera.

AGEDABIA ZAJĘTA

Kair, 24. XI. Wojska brytyjskie przełamały całkowicie opór cofających się oddziałów Rommla w rejonie Agedabia. Jak podaje komunikat kwatery gł. Śr. Wschodu, Agedabia wczoraj zajęta została przez VIII-ą armię. Wieczorem zajęto również oazę Jalo znajdującą się o 220 km na pół-wsch. od Agedabia, co udaremniło całkowicie próby niemieckie oskrzydlenia armii gen. Montgomery'ego. Obecnie walki toczą się w odległ. ok. 50 km od El Agheila. Działalność lotnicza nad strefą frontu była ograniczona wobec niepomyślnych warunków atmosferycznych. W nocy z 22 na 23 bm bombardowano urządzenia portowe i lotnisko w Bizercie, oraz lądowisko w Palermo na Sycylii, gdzie wiele bomb padło wśród znajdujących się na ziemi samolotów. Na połudn-wschód od Sardynii w odległ. ok. 100 km od brzegów Tunisu samoloty torpedujące zatopiły n-plski statek handlowy. Nad morzem również w pobliżu Tunisu zestrzelono 3 wielkie transportowce osi. We wszystkich działaniach sprzymierzeni stracili 2 aparaty w ciągu doby.

Londyn, 24. XI. Korespondenci wojenni podkreślają, że VIII-a armia przeszła Cyrenajkę jako zwarta całość. Wszystkie formacje piechoty, jednostki pancerne, artyleria i inne oddziały postępują razem, ściśle z sobą współpracując. Posuwające się kolumny sprzymierzonych oczyszczają całą linię frontu z resztek oddziałów nieprzyjacielskich. Lotniska, zajmowane kolejno w wielkiej ilości, natychmiast przystosowywane są do działań powietrznych sprzymierzonych.

WALKI W TUNISIE

Londyn, 24. XI. W Tunisie trwa w ciągu ostatniej doby ożywiona działalność lotnictwa sprzymierzonych, która wg opinii korespondentów wojennych przygotowuje natarcie na kluczowe stanowiska niemieckie, okalające Tunis i Bizertę. Bombardowano szereg lotnisk, obsadzonych przez siły osi, oraz inne obiekty. Loty patrolowe nad wybrzeżem nie ustają.

Londyn, 24. XI. Walki lądowe na terenie Tunisu ograniczają się do mniejszych potyczek. Jeden z oddziałów brytyjskich opanował linię kolejową Gafsa-Jeriana, inny oddział w starciu z n-plem wziął 40 jeńców.

Londyn, 25. XI. W kołach wojskowych podkreślają, że Bizerta posiada w tej chwili wielkie znaczenie strategiczne, które porównać można tylko ze znaczeniem Gibraltaru. Zajęta przez sprzymierzonych stanowiliby odskocznicy do inwazji na Włochy. Niemcy oceniają doskonale znaczenie Bizerty i bronić jej będą wszelkimi siłami. D-two niemieckie i włoskie ściągają do Tunisu posiłki zarówno z frontu rosyjskiego, jak i z zachodu. Wszystko wskazuje na to, że walka o Tunis i Bizertę będzie bardzo zacięta.

Wielkie znaczenie Dakaru

Londyn, 24. XI. Zachodnia Afryka francuska, która wypowiedziała się po stronie sprzymierzonych obejmuje Senegal z Dakarem jako stolicą, francuski Sudan, Nigerię, Dahomey, wybrzeże Kości Słoniowej i francuską Gwineę. Terytoria te obejmują ponad 5 milj. km², zamieszkuje je 15 milj. ludności. Zyskanie przez sprzymierzonych Dakaru, panującego nad wąskim odcinkiem Oceanu między lądem afrykańskim a Brazylią /6 godz. lotu/, posiada doniosłe znaczenie strategiczne, zmienia zupełnie sytuację w zakresie bezpieczeństwa zachodnich brzegów Afryki, oraz stanowi punkt zwrotny w walce z niemieckimi okrętami podwodnymi. W Dakarze znajdują się poważne siły floty francuskiej, obejmujące wielki okręt liniowy "Richelieu" o poj. 35.000 ton, 3 ciężkie krążowniki oraz wiele kontrtorpedowców i okrętów podwodnych. Wszystkie te okręty pozostają obecnie w dyspozycji sprzymierzonych, co również zmienia równowagę sił w walce z flotą podwodną Niemiec.

Kpt E. Suchorzewski / szpital wojsk./proszony jest o skomunikowanie się w pilnej sprawie z redakcją biuletynu/por. Sikorski, dawny obóz dyw. "A"./

8. 106/200